

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Συγγραφέας

Δυστυχώς, όμως, διά τὸν νεαρὸν Κωνσταντῖνον, ἅμα τῇ ἀποφοιτήσει του ἐκ τῆς Σχολῆς, ἀποθνήσκει ὁ πατέρας του, τὸ ἰσχυρότερον στήριγμά του, διὰ τὴν περαιτέρω πνευματικὴν του μόρφωσιν. Ἀναγκάζεται συνεπῶς, νὰ διακόψῃ τὰς σπουδὰς του καὶ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ὀλίγων κτημάτων ποῦ ἀπέμειναν μετὰ τὴν προικοδότησιν τῶν ἀδελφῶν του. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν ἀπέδιδον ἄρκετά, ὥστε νὰ καλύπτουν τὰ ἐξοδα τοῦ σπιτιοῦ των. Ἀποφασίζει ὅθεν, κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1870 ν' ἀποδημήσῃ εἰς Σμύρνην ὅπου καὶ προσλαμβάνεται ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ καπνοπωλείῳ τοῦ Βασιλείου Τσαλούκου ἐπὶ ἐτησίῳ μισθῷ γρ. 300. Τοῦ μισθοῦ, ὅμως τούτου, ὄντος ἀνεπαρκοῦς διὰ τε τὰς ἀτομικὰς του ἀνάγκας καὶ τὰς πρὸς τὴν μητέρα του ὑποχρεώσεις του, ἅμα τῇ συμπληρώσει ἔτους μεταπηδᾷ εἰς ἕτερον κατάστημα, τὸ τοῦ Δημ. Μαρκοπούλου με μισθὸν 700 γρ. τὸ ἔτος. Ἀπὸ τὸν δεῦτερον παραφέντην του ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος, πλὴν ἡ ἐργασία ἦτο τοιαύτη ὥστε ν' ἀσχολῆται καὶ κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς, πᾶγμα ὀδυνηρὸν δι' αὐτόν, ἐφ' ὅσον ἠμποδίζετο νὰ ἐκκλησιάσεται. Πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ μελετᾷ ταξίδιον εἰς Ἅγιον Ὅρος καὶ κατὰταξιν του ἐκεῖ εἰς τὸν μοναχισμόν. Τοῦτο πληροφορηθεῖσα ἡ μητέρα του, σπεύδει εἰς Σμύρνην ὅπου καταρθώνει νὰ τὸν καταπέσῃ, ὥστε νὰ προτιμήσῃ τὴν Ζαγορὰν ἀντὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἐν Ζαγορᾷ εὐρισκόμενος ἠσχολεῖτο μετὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ὀλίγων πατρικῶν του κτημάτων, καθὼς καὶ ξένων τοιούτων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ. Πλὴν καὶ πάλιν νοσταλγεῖ τὴν Σμύρνην, ὅπου προσλαμβάνεται ἐκ νέου εἰς τὸ κατάστημα Μαρκοπούλου με ἐτήσιον μισθὸν 1.200 γρ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

τὴν φορὰν αὐτὴν. Μετὰ παρέλευσιν ἐν τούτοις ἔτους, παραιτεῖται ἐκ νέου τῆς θέσεώς του, διὰ τοὺς αὐτοὺς οὖς καὶ πρότερον λόγους καὶ ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὴν Ζαγορὰν, ὅπου εἰργάζετο μὲν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ἀλλ' ἦτο ἐλεύθερος τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτὰς ὥστε νὰ μετέχη τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

Τὸ 1876 διαγράφεται, ὅλως ἀπροόπτως, διὰ τὸν εἰκοσιδιετῆ Κωνσταντῖνον νέον στάδιον, ἐργασίας πλέον ἀξιόπρεπτος ἢ πρότερον, ἅμα καὶ ἐθνοφελούς. Τὸ «Κρίτσκειον» τῆς Ζαγορᾶς, διαδεχθὲν ἐν ἔτει 1833 τὸ ἀπὸ τοῦ 1700 ἀναφερόμενον, περίφημον διὰ τοὺς σοφοὺς διδασκάλους του καὶ τὰ ἐν αὐτῷ διδασκόμενα ἀνώτερα μαθήματα, «Ἑλληνομουσεῖον», ἐφημίζετο καθ' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν, ὡς πρῶτον σοβαροῦ ἑλληνικοῦ διδακτηρίου, οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ ὁποῦ ἐθεωροῦντο ἄρκούντως μορφωμένοι. Τοῦτο ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των οἱ ἀδελφοὶ Ἀποστολίδη τῆς Κερασιᾶς, καθὼς καὶ τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς ὑφ' ὧν ἐκοσμεῖτο ὁ νεαρὸς Κωνσταντῖνος, εἰς αὐτὸν ἀποτείνονται ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς δημοτικῆς Σχολῆς τῆς γενετήρας των πατρίδος, ἣν διετήρουν ἰδίαις των δαπάναις. Ὁ πρῶτος ἐτήσιος μισθὸς του συνεφωνήθη ἀντὶ γρ. 2.400. Κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἠξήθη εἰς γρ. 3000, ἵνα ἀνέλθῃ ὄλον ἐν αὐξανόμενος εἰς 40 χρυσὰ εἰκοσόφραγκα. Παρέμεινεν οὕτω στὴν Κερασιά ἐπὶ ἕνδεκα σχολικὰ ἔτη, ἦτοι τὸ 1876 - 1883, 1883 - 1887 καὶ 1890 - 1891. Τὰ παρουσιαζόμενα κενὰ ὀφείλονται εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐπίσημον διορισμόν του κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1882 - 1883 ἐν Ζαγορᾷ κατὰ δὲ τὸ 1889 εἰς τὰ Κανάλια, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀδελφῶν Ἀποστολίδη, οἱ ὅποιοι, διὰ νὰ μὴ τὸν χάσουν, τὸν ἤμειβον ἀπὸ τοῦ 1889 καὶ ἐνεῦθεν πρὸς ἕξ χρυσὰ εἰκοσόφραγκα μηνιαίως.

Τόσον ἦσαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν πρόοδον τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου του! Τῷ ἤξιζεν ἄλλωστε ἡ τοιαύτη αὔξησις τῆς ἀμοιβῆς του, καθότι ὁ τωρινὸς Παντόπουλος, δὲν ἦτο ἄπλως ὁ ἀπόφοιτος τῆς Κριτσκειοῦ Σχολῆς τῆς Ζαγορᾶς, ἀλλ' ὁ δημοδιδάσκαλος Β' τάξεως, τίτλον ὃν ἐπέτυχε διὰ τοῦ βαθμοῦ «λίαν καλῶς» κατόπιν ἐξετάσεων εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθη, κληθεὶς ἐν Ἀθήναις κατ' Αὐγουστοῦ τοῦ 1882, ἐνώπιον ἀρμοδίας ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς ἐπίμετρον κατὰ Ἰούλιον-Αὐγουστον τοῦ ἐπομένου ἔτους 1883, ἠσκήθη ἐν Λαρίσῃ ἐπὶ ἕξ ἑβδομάδας εἰς τὴν νέαν μέθοδον τῆς διδασκαλίας, κατὰ σχετικὸν διάταγμα τοῦ ὑπουργείου Παιδείας. Ἦτο συνεπῶς ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένος ὡς δημοδιδάσκαλος τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους καὶ ὡς τοιοῦτος διηύθυνε τὴν δημοτικὴν Σχολὴν τοῦ Σωτήρος Ζαγορᾶς ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι τοῦ 1915, ὅποτε, καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀρίου τῆς ἡλικίας, παρητήθη τῆς διδασκαλικῆς ὑπηρεσίας, ἀπολαμβάνων ἕκτοτε μηνιαίαν σύνταξιν ἑβδομήντα ὀκτῶ δραχμῶν.

Ἐν Κερασιᾷ εὐρισκόμενος νυμφεύεται τῇ 15.7.1883, τὴν ἀπὸ διετίας μνηστήν του Ἑλένην Γεωργίου Ἰω. Ραΐκου, μετὰ τῆς ὁποίας, ὁ παρ' ὀλίγον καλόγηρος, ἀποκτᾷ μέχρι τοῦ 1906 ἕνδεκα ἐν ὄλῳ τέκνα, ἕξ ὧν τὰ ἐπτὰ θήλεα.

Τοιοῦτος ἐν ὀλίγοις, ἀπὸ βιογραφικῆς ἀπόψεως, ὁ Κωνσταντῖνος Παντόπουλος. Ὡς διδάσκαλος ὑπῆρξεν, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, ἰσάξιος ἐκείνων τῶν λεγομένων τοῦ «Γένους», κύριον μέλημα, τῶν ὁποίων ἦτο, ἕκτος τῆς μεταδόσεως τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἡ ἐμφύσησις εἰς τὰς καρδίας τῆς νεολαίας τοῦ ὑποδούλου Γένους μας τῆς πολυτιμοτέρας τῶν ἀρετῶν, ὁποία ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν συνυφασμένην με αὐτὴν ἑλληνορθόδοξον θρησκείαν μας, καθὼς καὶ ἡ ἔντεχνος καὶ συστηματικὴ καλλιέργεια τῆς πεποιθήσεως διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ποθητῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων καὶ τῆς ὡς κράτους ἀνεξαρτησίας μας.

Ταῦτα τὰ ὀλίγα ἔστωσαν ὡς εὐλαβὲς μνημόσυνον τοῦ ἀλησμονήτου καὶ λίαν σεβαστοῦ μου διδασκάλου Κωνσταντῖνου Παντοπούλου, οὐτινος ἡ μνήμη ἔστω αἰωνία.